

На основу члана 63. и члана 80. Статута Српске академије наука и уметности, Председништво САНУ је на I седници одржаној 19.05.2014. године донело

**ПРАВИЛНИК О РАДУ
БИБЛИОТЕКЕ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ**

Опште одредбе

Члан 1.

Правилник о раду Библиотеке Српске академије наука и уметности (у даљем тексту: Правилник) регулише њено пословање, као и услове и начин коришћења библиотечке грађе.

Члан 2.

Библиотека Српске академије наука и уметности (у даљем тексту: Библиотека САНУ) је јединица у саставу Српске академије наука и уметности (у даљем тексту: САНУ).

Члан 3.

Библиотека САНУ своју делатност обавља на основу Закона о библиотечко-информационој делатности и других закона и прописа у тој области.

Члан 4.

Библиотека САНУ има свој печат.

Печат је округлог облика и на њему је ћириличним писмом исписано по ободима *Српска академија наука и уметности Београд*, а у средини *Библиотека* испод амблема САНУ.

Члан 5.

Надзор над радом Библиотеке САНУ, у име Председништва САНУ, врши генерални секретар САНУ.

Председништво САНУ утврђује предлог програма рада и усваја извештаје о раду Библиотеке САНУ.

Делатност

Члан 6.

Према Закону о библиотечко-информационој делатности, Библиотека САНУ је један од носилаца библиотечко-информационог система Републике Србије.

Члан 7.

Библиотека САНУ:

1. прибавља, чува и стручно обрађује библиотечку грађу (књиге, часописе, новине, библиографску документацију итд.) из својих збирки;
2. прима, обрађује и обезбеђује смештај библиотека које завештањем или на други начин дођу у посед Библиотеке;
3. даје библиотечку грађу из својих збирки на коришћење;
4. пружа информације о својим збиркама;

5. на основу утврђених критеријума, бира публикације које се дигитализују у Сектору за дигитализацију, штампање, промоцију и одржавање интернет презентације САНУ;
6. размењује издања САНУ са сродним установама у земљи и иностранству (у изузетним случајевима и других издавача по одлуци Извршног одбора САНУ или на захтев партнера);
7. шаље издања САНУ водећим светским реферативним центрима на библиографско приказивање и научно индексирање;
8. обавља међубиблиотечку позајмицу са одговарајућим установама и организацијама у земљи и иностранству;
9. израђује опште и специјалне каталоге својих фондова;
10. учествује у стварању узајамног електронског каталога библиотека Србије (*COBISS*) и преузима податке из тог каталога;
11. израђује библиографије чланова САНУ, библиографије издања САНУ и библиографске пописе других публикација из своје делатности;
12. прибавља документацију о животу и раду чланова САНУ и о раду и историјату САНУ;
13. систематизује документацију и припрема информације за потребе научног и истраживачког рада;
14. учествује у припреми *Годишњака* и других издања САНУ и припрема и објављује издања из своје делатности;
15. припрема и води рад Трибине Библиотеке САНУ;
16. приређује тематске изложбе грађе из својих збирки;
17. презентује на званичној интернет страни САНУ податке о Библиотеци САНУ;
18. обавља матичне функције за библиотеке института и научних центара чији је САНУ оснивач;
19. обавља и друге послове.

Члан 8.

Сви библиотекарско-информациони и технички послови у Библиотеци САНУ обављају се у следећим одељењима:

1. Одељење за набавку и размену;
2. Одељење за обраду публикација;
3. Одељење старе и ретке књиге и посебних фондова;
4. Одељење библиотечких фондова и техничких послова;
5. Одељење за информације и услуге читаоцима;
6. Библиографско одељење.

Члан 9.

У зависности од потреба могу се оснивати нова или спајати постојећа одељења, у складу са општим актима САНУ.

Стручни савет

Члан 10.

Библиотека САНУ има Стручни савет у чији састав улазе чланови САНУ које именује Председништво.

Свако одељење САНУ представљено је у Стручном савету са по једним чланом који се именује на период од четири године.

Управник Библиотеке је по положају члан Стручног савета.
Радом Стручног савета руководи председник, којег чланови Савета бирају из својих редова.

Члан 11.

Седнице Стручног савета одржавају се по потреби.
Седнице припремају председник Савета и управник Библиотеке САНУ.
О седницама Савета води се записник у који се обавезно уноси дневни ред, предлози, закључци и издвојена мишљења.
Стручни савет пуноважно решава на седницама на којима је присутна већина чланова Савета, а одлуке се доносе већином гласова присутних чланова.

Члан 12.

Стручни савет:

1. предлаже стратегију развоја Библиотеке;
2. утврђује начела за дугорочну набавку издања из науке и уметности као и старе и ретке књиге;
3. доставља Председништву предлог програма рада Библиотеке на утврђивање;
4. подноси Председништву извештај о раду Библиотеке;
5. даје мишљење Извршном одбору о откупу библиотека, већих библиотечких целина и старих и ретких књига;
6. даје предлоге Извршном одбору о формирању посебних библиотека;
7. разматра предлоге за побољшање услова за рад у Библиотеци и за заштиту библиотечких фондова;
8. обавља и друге послове које му повере органи САНУ.

Управник

Члан 13.

Радом Библиотеке САНУ руководи управник Библиотеке САНУ.
Управника Библиотеке САНУ именује Председништво САНУ из реда чланова САНУ.

Члан 14.

Управник Библиотеке САНУ:

1. усмерава обављање свих библиотечких послова и задатака Библиотеке САНУ;
2. представља Библиотеку пред органима САНУ;
3. предлаже програме, планове и извештаје о раду и стратегију развоја Библиотеке;
4. прати месечне извештаје о раду запослених;
5. припрема седнице Стручног савета у сарадњи са председником Савета;
6. брине о стручном усавршавању запослених у Библиотеци;
7. сазива седнице колектива Библиотеке;
8. сазива седнице Стручног колегијума Библиотеке;
9. одобрава привремено уступање старе и ретке библиотечке грађе;
11. предлаже мере за побољшање услова рада у Библиотеци;
12. одговоран је за правilan и законит рад Библиотеке;
13. обавља и друге послове које му повере органи САНУ.

Члан 15.

Управник Библиотеке САНУ има заменика, који му помаже у свим пословима и који га замењује у његовом одсуству.

Стручни колегијум

Члан 16.

Библиотека САНУ има Стручни колегијум.

Стручни колегијум чине управник Библиотеке САНУ, заменик управника и руководиоци одељења Библиотеке САНУ.

Седнице Стручног колегијума по потреби сазивају управник Библиотеке САНУ или заменик управника.

Стручни колегијум разматра питања у вези са извршењем програма рада Библиотеке САНУ, стратегије развоја Библиотеке САНУ, рационализацијом поједињих активности и сарадњом одељења на пословима Библиотеке САНУ.

О спровођењу закључака Стручног колегијума старају се управник Библиотеке САНУ, заменик управника и руководиоци одељења у Библиотеци САНУ.

Запослени

Члан 17.

Послове у оквиру делатности библиотекарства и информационих наука, у оквиру делатности Библиотеке, сагласно законским актима, могу да обављају запослени са средњом, вишом и високом стручном спремом, положеним стручним испитом и стеченим одговарајућим знањима, односно приправници и волонтери до законског рока за полагање стручног испита.

Сви запослени су обавезни да се константно стручно усавршавају и да прате развој библиотечко - информационе делатности.

Издавачка делатност

Члан 18.

Издања Библиотеке САНУ од 1978. године излазе у оквиру издавачке делатности САНУ.

Управник Библиотеке САНУ је главни и одговорни уредник *Издања Библиотеке*.

Трибина

Члан 19.

Трибина Библиотеке САНУ основана је да приказује јавности нове књиге чланова САНУ, нова издања САНУ и њених института, из свих области наука и уметности.

Трибину уређује и води управник Библиотеке САНУ.

Текстови изговорени на Трибини објављују се у годишњаку *Трибина Библиотеке САНУ*.

Фонд

Члан 20.

Библиотека САНУ је депозитна библиотека за публикације на свим медијима које издаје САНУ и институти и центри чији је она оснивач.

Члан 21.

Збирке Библиотеке САНУ попуњавају се разменом, куповином, поклоном и завештањем.

Одлуку о откупу публикација од физичких лица и о висини надокнаде доноси Комисија за откуп публикација, коју именује Стручни савет.

Одлуку о откупу библиотечких целина и о висини надокнаде доноси Извршни одбор САНУ, на предлог Стручног савета.

Члан 22.

Библиотека САНУ прима на поклон публикације које нема у фонду ако су оне у складу са критеријумима на основу којих се формира фонд.

Библиотека САНУ прима на поклон издања која се већ налазе у фонду ако таква издања представљају реткост (стара и ретка књига, публикације са исписима, маргиналијама и сл.).

О примању књига на поклон одлучује Комисија за пријем поклона, коју именује Стручни савет.

Одлуку о примању на поклон целих библиотека или већих целина доноси Извршни одбор САНУ на предлог Стручног савета Библиотеке САНУ.

Дародавци добијају захвалницу коју потписује управник Библиотеке САНУ.

Члан 23.

Које ће библиотеке имати статус посебних библиотека одлучује Извршни одбор САНУ, на предлог Стручног савета Библиотеке САНУ.

Фонд посебних библиотека може се мењати само уколико дародавци желе да га попуне новим примерцима.

Члан 24.

О значајним поклонима Библиотека САНУ са захвалношћу обавештава јавност и податке о њима даје у својим годишњим извештајима који се објављују у *Годишњаку САНУ*.

Члан 25.

Одлуку о отуђивању и отпису публикација из фонда Библиотеке САНУ доноси Извршни одбор САНУ, на предлог Стручног савета Библиотеке САНУ и Комисије коју именује управник Библиотеке САНУ.

На отуђене примерке, преко печата Библиотеке, ставља се печат *ОТУЂЕНО*.

Не могу се отуђити старе и ретке књиге које су културно добро и публикације које припадају посебним библиотекама.

Члан 26.

Ревизија фонда обавља се у складу с прописима које доноси министар надлежан за културу.

Корисници

Члан 27.

Чланови Библиотеке САНУ могу да буду само пунолетни грађани.

Чланови Библиотеке САНУ добијају чланску карту без новчане накнаде.

Чланска карта се продужава сваке календарске године.

Чланови Библиотеке САНУ могу да постану и студенти и научни радници који су страни држављани.

Члан 28.

Корисници Библиотеке САНУ имају право на приступ библиотечко-информационој грађи коју Библиотека САНУ поседује, право на коришћење грађе, право на помоћ и савет приликом претраживања каталога и коришћења фонда Библиотеке САНУ.

Члан 29.

Корисник је дужан да покаже чланску карту приликом коришћења библиотечко-информационе грађе.

Дежурни библиотекар може да дозволи коришћење библиотечких услуга без учлањења корисника, уз личну карту (за држављане Републике Србије) или пасош (за стране држављане).

Члан 30.

Корисник Библиотеке САНУ је дужан да библиотечко-информациону грађу, изворе и опрему користи у складу са правилима утврђеним овим правилником.

Уколико дође до оштећења, отуђења или злоупотребе, корисник је обавезан да надокнади настalu штету на начин и у износу који одреди Комисија коју саставља управник Библиотеке САНУ.

Члан 31.

Библиотечка грађа се пре издавања мора задужити реверсом, попуњеним тачним и читко исписаним подацима.

Члан 32.

Сва библиотечко-информационна грађа Библиотеке САНУ користи се по правилу у читаоници.

Чланови САНУ имају посебну читаоницу.

Члан 33.

Библиотечку грађу могу да добију на коришћење ван Библиотеке САНУ чланови САНУ, сарадници на научним пројектима САНУ, сарадници института САНУ и запослени у САНУ.

Грађа се издаје на реверс најдуже на два месеца.

Тај рок је могуће продужити још два пута о чему одлучује руководилац одељења. Управник Библиотеке може донети одлуку да тај рок буде дужи уколико то налажу потребе.

Уколико други корисник затражи исту грађу рок се не може продужити.

Чланови САНУ могу да позајме највише пет, сарадници института три, а запослени у САНУ две публикације.

Члан 34.

Старе и ретке књиге, публикације које припадају посебним библиотекама, часописи, приручници и биобиблиографска документација не могу се издати на коришћење ван Библиотеке САНУ.

Члан 35.

Корисник Библиотеке САНУ може истовремено да користи до пет публикација у читаоници, а више од тог броја, само уколико оне представљају једну целину.

Члан 36.

Корисник је дужан да у читаоници седи на месту које му је додељено.
Приликом напуштања читаонице корисник је дужан да врати дежурном библиотекару све публикације које је користио, уз изјаву да ли жели да их задржи за даље коришћење или је завршио с њиховим коришћењем.

Дежурни библиотекар је дужан да провери да ли су публикације враћене неоштећене.

Ако се утврди оштећење публикације, дежурни библиотекар је дужан да о томе сачини записник и достави га управнику Библиотеке.

Члан 37.

Старе и ретке књиге и публикације које припадају посебним библиотекама наручују се дан раније и користе се од 8 часова до 14 и 30.

Референтна литература (осим енциклопедија, речника и биографских лексикона) такође се наручује дан раније.

Члан 38.

Забрањено је оштећивање библиотечке грађе.

Под оштећивањем библиотечке грађе подразумева се: писање и подвлачење по публикацијама, исецање, прљање, квашићење и савијање листова, уништавање ознака Библиотеке САНУ и сл.

Члан 39.

Корисник може фотокопирати грађу.

Није дозвољено фотокопирање целе публикације, већ само њених делова.

Библиотека САНУ задржава право да због могућег оштећења не дозволи фотокопирање одређених публикација.

Поједине публикације које се не смеју фотокопирати могуће је фотографисати, уз дозволу и присуство библиотекара или добити скенирану копију.

Члан 40.

У читаоници и ходницима Библиотеке САНУ мора бити ред и тишина.

Забрањено је гласно разговарати, користити мобилне телефоне, јести и пити у читаоници и ходницима Библиотеке.

Члан 41.

Корисници се приликом уписа упознају са правилима о коришћењу библиотечких фондова и услуга, која су истакнута у каталогу и у читаоници.

Корисник који прекрши правила губи право коришћења Библиотеке САНУ, привремено или стално.

Одлуку о губитку права коришћења Библиотеке доноси Стручни колегијум Библиотеке САНУ.

Одлука се у писаној форми доставља кориснику.

Корисник има право жалбе Стручном савету Библиотеке САНУ, у року од седам дана од дана достављања.

Члан 42.

Радно време читаонице је од 8 до 20 часова.

Радно време каталога и магацина је од 8 до 14 часова.

Библиотека САНУ не ради с корисницима од 15. јула до 15. августа.

Члан 43.

Запослени у САНУ приликом престанка радног односа обавезни су да врате све позајмљене публикације Библиотеци САНУ и о томе добију потврду.

Члан 44.

Овај правилник ступа на снагу даном доношења од када се и примењује.

Члан 45.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи пречишћени текст Пословника о организацији и раду Библиотеке Српске академије наука и уметности од 1990. године са свим изменама и допунама, као и сви други акти Академије који регулишу област рада Библиотеке САНУ.

